

temise karjooluse põhjal. Verdi polenud tarvis uust
 luulmata teesid otsida, vaid ta võis endiste ära-
 latsetute peale jääda, sest tema kunstilises iseloomus
 eneses oli pant, et ta laugemale ja kõrgemale jõuab.
 Sa viiviski näeme teda ka edenemat, ning kui tema
 töödest mõned täieliste allatustena mõjusid, siis mitte
 sellepärast, et nad midagi täieste uut töid, vaid et
 nad heliloojat nii suurel sammul edenemiseleel näi-
 tasid, et esimesel silmapilgul ühendus endiste töödega
 kattendatud näis olevat.

See suur edenemine viis, nagu juba tähendatud,
 karakteristika sibilis, kujutatava seestpidise üleelamise
 ja tema muusikalise avalduse loffuola poole. Ver-

"Päevaleht" nr. 25,

29. v. 1916. jaanuar 1916

lutada.

See töö näüb, mille hr. Kull välja valinud,
 seisab teel juba ülemaloonistatud edenemiseleed ja
 juhatab ühes „Rigoletto“ ja „Trovatore'ga“ Verdi
 üleilmise kuulsuse ajajärku. Verdi noorusel on te-
 mas veel ilma karakteristifata ja pea-
 listaubset viisilist ilu ja orkester ei mängi
 veel kuigi tähtsat osa, kuid juba astuvad
 puudused tahapoole seestpidise ja iseloomulikkuse
 ees. Ta leiab imetaolisi liigutavaid ja pdrutavaid
 toonid ja aine ise oma langenud hinge puhastamise
 põhjusmõttega wabastab Verdis kõige südamliku-
 maid ja siglastemaid häält. Imelik on „Traviata“
 aine läetäit. Dumas kirjutas oma algstu „Rame-
 lla neiu“ arwamises, et ta realistlike elupildi loob,
 ja kui Verdi temast tehtud ooperiteesti jaoks muu-
 sika kirjutas, siis wõttis ilm teda ainult tõrubes
 vastu, sest et see ooper tema filmis naturalismuse
 tipp oli. Kui meie ega mõlemat tööd waatleme,
 siis paistab mõlemast melle selge romantismuse was-
 tu ja Verdi muusika on selle puhastwerd avaldus ja
 saab sellena edasi elama, oma viiside-ehetes ditsew
 nagu lewadene roosipõhjas, kui meie ka laugel
 täredamalt temas peituvad elutruuduse olluste ku-
 jutamisit nõuame kui see waremine sündis.

✓ Ooperi etendamise juures meie näitelawal tu-
 leb wahet teha puhasmuusikalise ja näitelawalist-
 dramatilise külje wahel. Esimeses oli hr. Kull weste
 allatawat tõrda saatnud. Terwe ooper lanti ilma
 suuremate apardusteta ette ja peaosade etendajad
 waltisid (kui ühtifid wälised mõõdalibijemised ma-
 ha arwame, iseäranis esimeses waatuses)
 muusikalifelt täieste oma osade üle. Mis-
 suguste raskustega hr. Kullil wõibelda oli ja
 kui laugel meie weel ooperist oleme, näitajid kõr-
 walifemad osad. Sellepärast oleks küll mõistlikum
 selle asemel, et ooperi-ajajärgu algamisest meie pool rää-
 kida, neid etendusi kui rõõmustavaid, kuid ikkagi üht-
 kuid lohemata juhtumisi vastu wõtta ja mitte suurte
 sõnadega wale-ettekujutusi luua. ✓

Pr. Parmas ja hr. Sällil esitasid peaosajad
 ja mõlemad täitsid oma ülesandeid niwõisi, et nen-
 dele osaks saaw kiitus sigustatud oli. Ka hr. Arwe-
 sonille tohib tema laulu eest kiitust jagada. Niisama
 rahul tohib looriga olla, mis abijõudube läbi täten-
 datud kõige täis ilmas. Hästi wähem meeldis mulle
 orkester, mis tihti hingeta ja toores ilmas ja rüt-
 mustes labane, kompsakas oli. Jõegi kuulus wiituli-
 soolo wiimases pildis ei tahtnud hästi südamesse
 minna. Siin oleksid küll ettewalmistustööd laastust-
 töömise järgust pidanud laugemale edenema. Kuib